

మరణోద్యోగం

~*~*~

'పోషించడానికే గాని చంపడానికి
అధికారంలేదు సామాన్యడికి,
పోషించలేదు కాని చంపగలదు
ప్రభుత్వం, ఆహా! ప్రకృతి వైచిత్ర్యం!'

~*~*~

రచయిత :

కొత్తపల్లి శ్రీ రామమూర్తి, యల్.యమ్.ఇ.

~*~*~

మోహనరావు పెద్ద కుటుంబం లోనే పుట్టాడు. అతడు పుట్టేసరికి ఆ మంగయ్యగారియిల్లు కన్నుల వైకుంఠంగావుంది. ఆడవారు, మగవారు కలసి ఒక డబ్బను సంతానం మంగయ్యగారికి. మోహన్ రావు నిద్రవవాడు.

మంది ఎక్కువైతే మజ్జిగపలు చనై నట్టుగా ఆ పెద్ద కుటుంబాన్ని పెంచి పెద్దవారిని చేసేటప్పటికి మంగయ్యగారి ఆస్తి హారతికప్పు రంలా హరించిపోయింది. ఆవులను దూడలనుకూడా అమ్మి అబ్బాయిలకు చదువు చెప్పించాడు.

మోహన్ రావు కాకినాడ, మహారాజావారి కాలేజీలో బి. ఏ. వరకు చదువుకున్నాడు. అందులో ప్రథముడుగా ఉత్తీర్ణుడైనాడు. చదువుకునే రోజుల్లోనే వివాహమై

యింది. అర్థాంగి కష్టసుఖాలకు భాగస్వామురాలై యింది.

చదువు పూర్తి అయి వ్యవహారాలవైపు దృష్టి ప్రసరించేసరికి పెద్ద అఘాతం గోచరమైయింది. కుటుంబవ్యవహారం పడుగుబడ్డ తాడి అని తేట తెల్లమై యింది. సంసారం మీద విరుచుకుపడింది. తండ్రి కొడుకు సంపాదన చూడకండానే హరి అన్నాడు. సహధర్మచారిణి బిడ్డల తల్లి అయింది.

సంసారం నిలబెట్టడానికి ఉద్యోగం తప్ప వేరే గత్యంతరం కనుపించడంలేదు. ఆస్థితిలో.

కాగా పట్టా చేతపుచ్చుకొని పట్నంచేరాడు ఎక్కడేనా ఒక గుమ్స్తాపని సంపాదిద్దామన్న వాంఛతో.

అర్థాంగి కమల మోహన్ రావును విడిచి ఉండడానికి యియ్యకొనలేదు, కలో గంజో అతనితో పాటు తాగితేనే జీవితం ధన్యమనుకుంది. అతనితోకూడా ప్రయాణమైయింది.

మోహన్ రావు పలువిధాల చెప్పాడు. 'వెళ్ళేది కొత్తస్థలం. మన వద్ద వైకంలేదు. ఉద్యోగం వచ్చేవరకు నీవు మీ అమ్మగారియింటి వద్ద వుండ'మని బోధించాడు.

శీలవతి, గుణవతి అయిన కమలకు ఆమాటలు వచ్చలేదు. ఈ పాడులోకం వట్టినే అపవాదులు వేస్తుంది. అందులో భర్త పట్నంలో బాధలుపడుతూవుంటే అమ్మగారియింటివద్ద వుండని లేనిపోని అనుమానాలు కల్పిస్తారని భయపడింది. తాను పిల్లలతల్లి అయినా, భర్త వద్దని చెప్పినా అతనితోడిదే లోకం అని దరిద్రదేవతను ఆరాధించడానికైనా వెనుతీయకండా భర్తతో చెన్నపట్నం చేరింది.

మదరాసులో ఒక చిన్నయిల్లు తీసుకొని కాపరంపెట్టాడు మోహన్ రావు.

అతడు నిత్యం ఉదయాన్నే లేచి పట్టా చేతపట్టుకొని ఆఫీసులన్నీ గాలించాడు. ఎక్కడకు వెళ్ళినా 'నో వేకెన్ సీ' అన్న బోర్డులు అతనికి స్వాగతం యిచ్చేవి.

ఈవిధంగా సున్నపుపిడిత ఎదురవడం చూస్తే అతనికి భరింపరాని

బాధకలిగేది కాని కమల ఆదరణ అతనికి కోంత నేడ తీరుస్తోవుండేది.

సిఫారసులు లేకండా ఉద్యోగి గాలు దొరకవని విశదమైంది. వాడికాళ్లు వీడికాళ్లు అఖరకు-వసు దేవుడు గాడిదకాళ్లు పట్టుకున్నట్టు- అడ్డమైనవాళ్ళకాళ్ళు పట్టుకొన్నాడు. అన్నీ నిష్ఫలమైనాయి.

శౌనన్న కుటుంబంలో పుట్టి అక్షయపాత్ర పట్టడంకన్నా ఆత్మ హత్య మంచినదనుకున్నాడు. అతనికి జగమంతా శూన్యంగావుంది.

నిరాశతో నలుదిక్కులు పరికించాడు. ఎక్కడా దారి కనుపించడం లేదు. అబ్బాయి మొలలోని మామిడిపండ్లు ఆ మ్ముకు నే స్థితికి వచ్చింది.

పోనీ ఏపత్రికకై నా రెండువ్యాసాలు వ్రాస్తే నాలుగు డబ్బులైనా దొరుకుతాయనుకుని పిల్లవానికి బారసాలనాడు అమ్మమ్మగారు పెట్టిన ఉంగరం అమ్మి కాగితం, సిరా కొని కథ వ్రాశాడు. అది ఒకపత్రికాధిపతిపద్దకు పట్టుకువెళ్లాడు.

ఆపత్రికాధిపతి అతని విషాద గాధను విని ఒక వేడి కన్నీటిబొట్టు రాల్చి ముష్టిలో ముష్టి వీరముష్టి అని నాయనా మాబోటి దరిద్రులు ఏమి సాయం చేయగలరు నాకు చేతనైన సాయం చేస్తాను నా మేగజై నులో ఆకథ వేసి కాపీలు ఒకపది యిస్తాను అవి ఎవరికై నా అమ్ముకుని అడబ్బు తీసుకోవన్నాడు సానుభూతి వ్యక్తంచేస్తూ.

అసలులేని బావకన్నా గుడ్డి బావ మేలనుకున్నాడు ఆదరిద్ర నారాయణుడు. ఆకాపీలు పట్టుకు ఎక్కేగుమ్మం దిగేగుమ్మం, న్యాయ మూర్తులు తెలుగువారు ఉన్నారు చాలామందని ఆశతో అధర్మమూర్తుల దర్శనానికి పోయాడు. వారు తెలుగు పత్రికలు చూడమని విసిరి కొట్టారు. ఎక్కడకేనాపోయి అడుక్కు తినకూడదా అని హేయంగా మాటాడారు ఆ ధర్మమూర్తులు. శ్రీమంతులు తలచుకుంటే దేనికి లోటువుండదు? పూర్వనుని పిలవకండానే బయటకుపోతే మంచిది ఉన్న మర్యాదా అయినా దక్కుతుందనుకున్నాడు. మానధనులకు పరాభవంకన్నా చావుమేలు. నిరుద్యోగంచేత అన్నివిధాల కృంగి పోయాడు.

ఇంతటిలోకి యుద్ధమేఘాలు గర్జించాయి. స్వాతివాసకు ముత్యపు చిప్పలు ఎదురుచూస్తున్నట్టు ఏ ఉద్యోగానికై నా సరేనని వేచియున్న మోహనరావు హృదయం ఉర్రూతలూగింది.

కాని ఇనుపగజ్జెలతల్లి ప్రియపుత్రులకు ఎక్కడ కెళ్ళినా సున్నపు విడత తప్పదు. యుద్ధంలో చేరడానికి అస్తి కేషను వెట్టాడు. యింట రోపూర్ణ కార్డువచ్చింది.

బెంగలో చిక్కి శల్యమైయున్న మోహనరావు లేనిబలం తెచ్చుకుని హాజరైనాడు. అతనిని

డాక్టరుపరీక్షకు పంపారు. బలహీనుడన్న నెపంమీద అతన్ని యుద్ధంలో పనిచేయడానికి పనికిరాడని వ్రాసేశాడు డాక్టరు.

దేవుడా అని యింటికివచ్చాడు. ఉన్న ప్రాణాలుకూడా పోయాయి భార్య బిడ్డలను చూస్తే అతని హృదయం తరుక్కుపోతోంది. తనను కట్టుకుని కమల సలిగిపోతోంది కదా అనుకుని అతడు కుమిలిపోతున్నాడు.

ఇంతట్లోకి సర్వీసు కమీషను వారు గుమస్తాఉద్యోగాలకు అస్తి కేషనులు వెట్టుకోవలసిందని ప్రచురించాడు.

ఎంచిన చేనుమీదకు నీళ్లు వచ్చి నట్టు అయింది. కాని పదిరూపాయలు చెల్లిస్తేనేగాని అతని అస్తి కేషను రిజిస్ట్రేకాను. చేతిలో చిల్లిగవ్వలేదు. ఏమిచేయడానికి లోచలేదు అప్పు అడిగితే ఎవరు యిస్తారు? కమల వంటిమీదవున్న వెయ్యిరూపాయల నగలు వెళ్ళిపోయాయి- ముక్కుపుడకతోనహా, పోగా మిగిలింది ఒక మంగళ సూత్రం.

ఆమెతో స్థితిఅంతా చెప్పాడు మోహనరావు. ఇంతవరకు ఎన్నడూపడని బాధపడి ఆమె మెడలో ఒక పసుపుకొమ్ము కట్టుకొని ఆ మంగళసూత్రం మోహన్ రావు చేతులో పెట్టింది.

పదిమందిలో మంగళవాద్యా

లతో ఆమె కంఠమునకు కట్టిన ఆ చేతులతోనే ఆమంగళసూత్రాన్ని మార్వాడి అధీనం చేయవలసినంత నిర్భాగ్యుణ్ణి అయినాను కదా అని వలవలవీడ్చుడుమోహన్. కాని తనకు ఘస్టుక్లాసు పట్టావుందికదా ఈ ఉద్యోగానికి సెలెక్టుఅయితే రెండు మాసాల్లో ఆబంగారం తిరిగి తెచ్చుకోవచ్చునని అంతరాత్మను సమాధానంచేసుకొని అది తాకట్టుపెట్టి పదిరూపాయలు ప్రభుత్వపు ఖజానాలో చెల్లించాడు. ఆతడు బెమ్మిగాడవటంవల్లను, అందులోను తేలుగువాడు అవడంవల్లను- ఆఎక్స్పర్టుజుమెంటులో అండరులెనుచేసిన అక్షరాల గూఢార్థం తెలుసుకోలేక పోవడంవల్లను మంగళసూత్రంకూడా నిరుపయోగంగానే మాయమైయింది.

దీనితో అతని హృదయం గాయపడింది.

పోసీ మానాభిమానాలు వదలి సినీమాలో దిగుదాం తన శీలం పోయినా కమలను సుఖపెడదామనుకున్నాడు. డైరెక్టరే నటిస్తున్న ఒక ఫిలింకంపెనీకి వెళ్ళాడు. ఆ ఫిలిం డైరెక్టరు సెట్టుమీద ముద్దులుపెట్టుకునై నా సంతోషిద్దామనుకునే రసపిచ్చుగాడు. ఆయనకు ఆడకేరెక్టరువేసేవాళ్ళే కాని మగవార్యతో అవసరంలేదు, విధించెడినా ఫలందక్కలేదు, ఆ డైరెక్టరు మీరడవాళ్ళను తీసుకురా, బాగుంటే సినీమాలో జేరిస్తాం అంటేగాని

మావద్ద చాలామంది మగవారు ఉన్నారు, మగ వేషాలకు మాకు పైవాళ్ళు అవసరంలేదన్నాడు.

ఈమాటలు వినేసరికి మోహనరావుకి అరికాలుమంట నెత్తికెక్కింది చటాలున వెళ్ళిపోయాడు. అక్కడి మగవారందరు వికవిక నవ్వారు. అన్నానికి వేచివున్న కుక్కలు యివి అనుకున్నాడు మోహన్ వారిప్రవర్తనచూచి. ఎట్టి సీచకార్యానికి బడంబడినా దొరకడంలేదు. గత్యంతరం ఏమిటని రాత్రింబవలు తడేకదీక్షతో ఆలోచించాడు కండ్లు ఎర్రబడిపోయా యి. ఒకనాటిరాత్రి లేచి కూచున్నాడు. ఆలోచనలో ఆత్మహత్య చేసుకుందామనుకున్నాడు. ఎదురుగుండా పిల్లవానిని ప్రక్కలో పడుకోబెట్టుకొని నిద్రపోతున్న కమలకనుపించింది.

తాను చనిపోతే ఆమె గతి ఏమిటా అని వితర్కించుకున్నాడు. పిల్లవాడు తండ్రిలేనివాడవుతాడు. ఆమెను విధవ అంటారు. ఆత్యాగశీలను. గుణవతిని అపవాదులకు లోను చేయడానికి అతనికి మనస్కరించలేదు.

ఆమరునాడు తనదీనస్థితి తన నిశ్చయం భార్యకు చూచాయిగా చెప్పాడు మోహన్. ధైర్యశాలిని పతివ్రతాశిరోమణి కమల అతనిని ఒక్కకోరికకోరింది. తనను పసుపు కుంకుమతో పరలోకమునకు పంప

మని. ఆమెకోరిక వినేసరికి మోహనరావుకి మెరుపుదెబ్బ తగిలి నట్టు అయింది. తాను బ్రతికి వుండి లాభంలేదని మానాభిమానాలతో దరిద్ర దేవతను వదుల్చుకోలేమని అతనికి దృఢమయింది తాను చనిపోయి ఆమెను, ఆపాపను విచార సాగరంలో తొసివేసేయడం అతనికి నచ్చలేదు. కాగా దరిద్రదేవతకు వారిని బలిగా నిచ్చితరువారత తాను నిరుద్యోగ పితాచానికి ఫలహారంగా వినియోగపడాలనుకున్నాడు.

ఆవిషయమై నాలుగురోజులు వితర్కించుకొన్నాడు. తుట్టుతుడకు ఒక శుక్రవారంనాడు రాత్రి ఆ పవిత్రాత్మలను దరిద్ర దేవతకు నైవేద్యం చేసాడు. తనుకూడా పొడుచుకుని మృత్యుదేవత ఒడిలో నిద్రపోదామనుకున్నాడు. హత్యకన్నా ఆత్మహత్య మహాపాపమని. పెట్టుపోతలకు ఒకవేళ లోపమున్నా పట్టి చంపుటలో ప్రభుత్వం వెనుతీయదని తెలుసును గనుక ఆత్మహత్య చేసుకోకండా పూరుకున్నాడు.

ఆమరునాడు ఉదయాన్నే హత్యానేరంమీద అతన్ని పట్టి బంధించారు.

ఒకనాడు అతన్ని అడుక్కుతినమని చెప్పిన న్యాయమూర్తులు ధర్మం పాలించడానికి ఉన్నతాసనాలు అలంకరించి వున్నారు.

‘రోడ్డులో’ తాను నిర్దోషినని తనదరిద్రమే ఆ నిండుప్రాణాలను బలిగొన్నదని వారిని పోషించడానికి తనకువున్న అధికారం వారిని చంపడానికికూడావుంది అని చెప్పాడు మోహన్. రోడ్డు కిటికీలూడిపోతుంది. న్యాయమూర్తి ప్రభుత్వం పేరట ఎట్టి శిక్ష విధిస్తాడో తెలుసుకోడానికి అమాయక ప్రజలు ఆతురతపడుతున్నారు.

కాని ప్రభుత్వభారము నంతను ఆదిశేషునిలా తమనెత్తిని మోస్తూవున్న ధర్మాన్ని నాలుగుపా

దాల నడిపిస్తూవున్న న్యాయమూర్తి కేసులంతా సావధానంగా విని గంభీరంగాలేచి యీ కేసులో మోహన్ దోషి అని భార్యను బిడ్డను పోషించడానికేగాని ఆమెను, ఆపాపను చంపడానికి అధికారంలేదని యిటు దారుణహత్య గావించినందుకు మోహన్ ను ఉరితీయవలసిందని శాసించాడు.

‘పోషించడానికేగాని చంపడానికి అధికారంలేదు సామాన్యునికి. పోషించలేదు కాని చంపగలదు ప్రభుత్వం. ఆహా ప్రకృతివైచిత్రం!’

అనుకుంటూ త్యాగశీల అయిన అర్థాంగిని ఆలోకంలోనైనా కలుసుకోడానికి ఆత్మహత్య అనే పాపం లేకండా మరణం సంభవించింది కదా అని చిద్విలాసంతో ఉరి కంబ మెక్కాడు మోహన్.

గత యుద్ధంలో

గత ఐరోపా మహా యుద్ధంలో, ఇరు వాగులయంచూ చనిపోయినవారి మొత్తపుసంఖ్య 1,20,00,000 (ఒక కోటి ఇరవైలక్షలమంది.)

టి. సి. యెక్.

ఆధరణాలంకారపుటందాన్ని తెలుపటానికి అద్దమేల ?

2 సంవత్సరములు గ్యారంటీ. కాంతిలోను, వన్నెలోను బంగారున కేమాత్రము తీసిపోవు. నలు పెక్కవు.

గుండీలు	మెడ చెయ్యినులు
4 గుండీల పెట్టు 1-కి రూ. 1-4-0	పెద్ద సైజు
బటన్ చైన్ మాత్రము (గుండీలు లేక)	1 పేట 1-కి రూ. 7-0-0
4 గుండీలది 1-కి రూ. 1-4-0	2 పేటలు ,, 14-0-0
3 ,, ,, 1-0-0	3 పేటలు ,, 21-0-0
2 ,, ,, 0-12-0	4 పేటలు ,, 28-0-0
	చిన్న సైజు
వి. పి. ఖర్చులు 0-8-0	1 పేట 1-కి రూ. 5-0-0
మా చక్కని బొమ్మల క్యాటలాగు ఉచితము.	2 పేటలు ,, 10-0-0

మీరు వ్రాయు ఆర్డరు జాబులయందు 'ఆంధ్రభూమి' పేరు నుదహరించిన మాధరలమీద రూపాయకు ఒక అణా వంతున తగ్గించబడును.

టి. సి. నాగలింగప్ప అందు కంపెనీ,

280, వాల్ తాక్కురోడ్, పార్కుటవున్ పోస్టు, మదరాసు.

ఏజంటులు:—గుప్తా అండ్ కో, మెయిన్ రోడ్, కాకినాడ.

4